

- STAATSLIEDEN - UIT DEN WERELDOORLOG.

MINISTER LLOYD GEORGE.

Gij kunt niet sjacheren met een aardbeving!"
Als men in Engeland vraagt, welk invloedrijk lid van de Regeering een dergelijk pakkend en knappend beeld moet hebben gebruikt, dan zal het kind van de straat u zeggen: „Dat moet Lloyd George zijn geweest!"

Die is in de allerhoogste mate man-van-het-wóórd.

Niet, dat hij klassiek welsprekend is.

Zijner is b.v. niet de welsprekendheid van een Gladstone of een Groen van Prinsterer, om nu maar eens twee staatslieden te noemen uit de vorige eeuw, die elk in hun land matadors waren in 't gebruik der taal, maar aristocraat bleven, in den goeden zin des woords, ook in het vormen en uitspreken hunner rede.

Lloyd George is eigen de welsprekendheid der democratie.

Uit die volksmassa, met haar schuimende hartstochten, gloeienden haat, felle liefde, met haar helsch lawaai en kokende onrust, is hij zèlf voortgekomen en daarom kent hij de ziel-der-massa beter dan iemand.

Hij kent dat volk in zijn lijden en smart.

Hij weet, hoe het vaak woont en leeft.

Hoe weinig aardsch geluk het toegemeten wordt.

En daarom stond hij nooit sterker in zijn kracht, nooit rijker in zijn taal, nooit feller in zijn repliek, dan wanneer hij in 't Lagerhuis den aanval der conservatieven moest afslaan tegen de sociale maatregelen der Regeering en tegen de financiële wetten, door hem ontworpen, om van de hoogere en rijkere klassen de noodige gelden te verkrijgen ten einde de ondersten in 't maatschappelijk leven op iets hooger peil te brengen.

Dan was hem zijn werk een genot!

Want hij is zelf afkomstig uit de geringste kringen der „kleine luijden" en schaamt zich die afkomst niet, maar ziet er terecht een roeping in, om méér dan iemand anders te doen, wat hij op zijn hoogen post doen kan, om het vaak zoo treurige en ontmoedigende leven dezer lieden wat op te fleuren en hen wat op te heffen uit de diepte van den socialen kuil, waarin ze niet zelden verzonken liggen.

Lloyd George komt uit Wales.

Die eigenaardige provincie van Engeland, die evenals Friesland te onzent een klein wereldje-apart vormt temidden van het groot-nationale Engelsche volksleven.

Zijn vader was 'n ouderwetsche schoolmeester, die er wat bijboerde, om daarmee het inkomen te completeeren.

Maar hij heeft hem nooit gekend.

De man stierf, éér de jonge David van iets of iemand kennis hebben kón.

En bij de armoe, die er altijd al was geweest, zou toen de grimmige *honger* in de woning der weduwe geslopen zijn, als de familie, die 't zelf niet ruim had, niet ware bijgesprongen.

Richard Lloyd, een broeder der weduwe, nam den jongen bij zich.

Richard had, behoorende tot de „Calvinistische Baptisten," het voorgangersambt bij de kleine gemeente te Llanystumdwy verenigd met het schoenmakersvak en stond daar in den omtrek in hooge achting.

Aan hem heeft de tegenwoordige minister veel te danken. De schoenmaker voedde zijn pupil streng op, doch had een hart vol liefde voor den zoon zijner zuster en zou zichzelf de boterham uit den mond gespaard hebben, om den jongen David maar vooruit te brengen.

Onder tallooze moeilijkheden studeerde deze en 't was een schoone dag voor den ouden Baptisten-voorganger, toen David announceeren kon, dat hij zich in het stedeken Criccieth, in Noord-Wales, als advocaat gevestigd had.

Voor de balie gaf hij de eerste blijken van scherpzinnigheid en welsprekendheid en na zeer korten tijd had hij reeds een drukke praktijk.

Wales begon trotsch te worden op zijn zoon!

Hem moest een ruimer arbeidsveld worden vrij gemaakt en toen de oude Gladstone met zijn „Home Rule" de politieke wateren in heftige beroering bracht, koos Lloyd George met al den hartstocht van zijn karakter voor de idee van den grijzen staatsman partij en zag zich dra door een der Welsche districten naar het Huis der Gemeenten gezonden.

Eerst trok hij daar weinig de aandacht.

Lloyd George is eer klein dan groot en hij moet eigenlijk gezien worden in het vuur van zijn rede, voor hij als een „groot" man wordt herkend.

Toch kwam zijn dag... en vrij vroeg.

Bij de behandeling eener belastingswet stonden zelfs de parlementaire veteranen beduusd, zooals die jonge Welschman zulk een ingewikkelde kwestie onder de knie had en er over wist te spreken, dat een kind-in-de-finantiën hem nóg begrijpen kón.

De Boerenoorlog zette hem een heel eind terug in zijn carrière.

't Is zijn onvergankelijke eer, dat hij in die dagen 't gansche Engeland het aanzeggen durfde, dat het *ongelijk* had en dat het recht was aan de zijde van Paul Kruger en Christiaan de Wet! En dat hij soms na een spreekbeurt vermomd ontvluchten moest, wijl het volk hem anders doodgeknuppeld zou hebben, verhoogt die eer.

't Kan wonderlijk in de wereld gaan!

Lloyd George was vóór den oorlog een propagandist voor den vrede. Hij zag in den looden last, dien het militarisme en het marinisme de natiën oplegden, niet ten onrechte 't grootste beletsel voor ingrijpende sociale hervormingen en hij propageerde de vredes-idee, waar hij kon.

Diezelfde man is nu minister-van-munitie.

En hij gebruikt zijn geweldig organiseerend talent en zijn wondere welsprekendheid, om maar ál de munitie-productie van zijn vaderland te vergrooten.

Een der grootste hindernissen op zijn goevernementeelen weg zijn de arbeiders-organisaties, de arbeidswetten en de arbeidscontracten.

De arbeiders houden met hand en tand vast aan wat hun organisaties in hún strijd sinds jaren gewonnen hebben, en Lloyd George was hen komen toespreken, om hen te bewegen tijdelijk ongeschoolde krachten naast vakarbeiders te dulden.

Dat gaf een harden kamp.

„Dat doen we nóóit!" riepen hem de arbeiders toe, die vreesden op die wijze voor de toekomst hun vak te zullen bederven.

Toen kwam Lloyd George met zijn beeld van de aardbeving, die Europa op zijn grondvesten schudde en die toch waarlijk geen gebeurtenis is, om er koppig mee te spelen....

Of *hij* tenslotte de man zal zijn, die de laatste bladzijde schrijft der geschiedenis van dezen gruwzaamsten aller oorlogen en die ze met zijn hand als overwinnaar teekent?

P. Br.

